

Tak 23 en fiscaliteit : een voortdurend evoluerende combinatie

BERNARD MARISCAL

*Belastingconsulent, Senior Manager Deloitte
Docent ESSF*

LÉON NIESEN

Belastingconsulent, Director Lane, Clark & Peacock

De verzekeringsproducten van tak 23 veroorzaken al een aantal jaren tal van juridische en fiscale problemen. Wat is volgens de fiscus de precieze aard van deze producten ? Deze materie is, door de verschillende wetswijzigingen die erop betrekking hebben, voortdurend in beweging. We trachten een stand van zaken op te maken.

1. DEFINITIE

Bij een verzekering van tak 23 zijn de door de verzekeringnemer verschuldigde premie en de prestatie van de verzekeraar gekoppeld aan de waarde van de aandelen, obligaties of andere effecten die de verzekeraar door middel van de premies verkrijgt en vormen alle door de verzekeraar verkregen effecten, de inkomsten en de tegenwaarde bij verkoop ervan een beleggingsfonds ¹.

Volgens de techniek van deze verzekeringstak worden de premies en de prestaties in «eenheden» (of «units») gerekend, met dien verstande dat de waardeschommelingen van het beleggingsfonds die resulteren uit de meer- en minderwaarden op de waarden die het fonds vormen en de schommelingen ingevolge de opnemings van de vergoeding van de verzekeraar voor zijn beheer, geen effect mogen hebben op het aantal eenheden die het fonds vormen, zelfs bij gebruikmaking van zogenaamde «technische» eenheden ².

Elke eenheid vertegenwoordigt een fractie van het fonds. Alle eenheden die aan een verzekeringscontract worden toegekend, vermenigvuldigd met de realisatieprijs ervan, vormen de waarde van het contract.

De producten van tak 23 die in België op de markt zijn, houden bijna nooit rekening met sterftetabellen. De verzekeringnemer betaalt de verzekeraar een premie die ten minste gelijk is aan de waarde van één eenheid van het beleggingsfonds. Deze waarde wordt beoordeeld bij de storting van de premie. De inschrijving op

één eenheid geeft, ongeacht de leeftijd van de verzekerde, de begunstigde recht op één eenheid die hem bij het verstrijken van het contract wordt uitbetaald ³.

Het is ook mogelijk om de waarde van de eenheid vervroegd terug te betalen. Bij vervroegde terugbetaling is, in principe, een afkoopboete ⁴ op de waarde van de eenheid verschuldigd. Inmiddels worden er steeds meer producten van tak 23 op de markt gebracht die in de mogelijkheid tot periodieke uitbetalingen voorzien. In dergelijk geval biedt de verzekeraar de verzekeringnemer de mogelijkheid om periodiek ⁵ – en uiteraard zo lang de reserves van het contract het toelaten – een bepaald, doorgaans percentsgewijs uitgedrukt, bedrag te ontvangen ⁶.

2. VERZEKERINGSRECHT

De huidige praktijk van tak 23 wordt door de CBFA ⁷ aan de verzekeringsondernemingen toegestaan op grond van de koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van de wet betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen, en in het bijzonder op grond van het

Koninklijk Besluit van 14 november 2003⁸ betreffende de levensverzekeringsactiviteit. (K.B. Leven)⁹. De desbetreffende artikelen zijn de artikelen 61 tot 72.

De activa van een beleggingsfonds vormen de dekkingswaarden, ten belope van de voorziening voor verzekering leven met betrekking tot dit beleggingsfonds.

Het nieuwe K.B. voorziet in de afschaffing van de zogenaamde technische eenheden, aangezien dit systeem weinig transparant werd geacht¹⁰. In België werd er in de praktijk trouwens toch geen gebruik van gemaakt.

In principe kan het rendement niet worden gewaarborgd. Voortaan kan er onder bepaalde voorwaarden echter wel een waarborg van rendement worden verleend. Dergelijke waarborg kan worden toegekend als die waarborg het voorwerp uitmaakt van een dekking door een in de Europese Unie daarvoor toegelaten onderneming en de kosten ervan ten laste van het beleggingsfonds zijn. De verzekeringsonderneming is niet verantwoordelijk voor het falen van de ondernemingen waarbij zij zich heeft ingedekt. De gevolgen zijn ten laste van de verzekeringnemers van het levensverzekeringsproduct dat met het betrokken beleggingsfonds is verbonden¹¹. Dit facultatieve gewaarborgd rendement houdt ongetwijfeld verband met de verplichting tot gewaarborgd rendement bij toezeggingen van het type vaste bijdragen ten gunste van werknemers, ingevoerd door de nieuwe wet op de aanvullende pensioenen (WAP)¹².

Ten slotte mag een met een beleggingsfonds verbonden verrichting tot geen enkele winstdeling aanleiding geven die voortvloeit uit een winst op de beleggingen¹³.

Op het gebied van de persoonlijke groepsverzekeringsbijdragen, kan de aangeslotene steeds de band

met een beleggingsfonds weigeren. De aangeslotene heeft te allen tijde recht op de interne overdracht volgens de in het reglement van de groepsverzekering vastgestelde modaliteiten¹⁴. Merk ook op dat de WAP voor de werknemers momenteel in een gewaarborgd rendement van 3,75 % op de persoonlijke bijdragen voorziet.

Een contract kan ook slechts gedeeltelijk met een beleggingsfonds verbonden zijn. In dergelijk geval valt het contract deels onder tak 21 en deels onder tak 23. Zo kan een prestatie bij overlijden voor een bepaald bedrag in tak 21 gewaarborgd zijn, terwijl de eventuele extra niet gewaarborgde prestaties afhankelijk zijn van de waarde van het beleggingsfonds ten dage van het overlijden.

3. AARD VAN EEN VERZEKERINGS-CONTRACT VOLGENS DE FISCUS

Bepaalde auteurs koesterden twijfel over de aard van het verzekeringscontract van de producten van tak 23. Ze hadden immers vastgesteld dat het kanskarakter, het wezen van het verzekeringscontract, bij dergelijke producten ontbreekt. Immers, hoewel de begunstigde de kans kan krijgen om een hoger bedrag dan het instaprecht te ontvangen, vormt deze kans bij de verzekeraar geen verlies¹⁵. Deze problematiek laten we echter aan de specialisten over. Wij zullen ons veeleer bezig houden met het standpunt van de fiscus met betrekking tot de aard van dergelijke producten.

De eerste maal dat de minister de problematiek van de producten van tak 23 aansneed, was in 1993. In antwoord op een mondelinge vraag antwoordde de minister: «Deze producten vertonen veel gelijkennis met bestaande kapitalisatieproducten die geen fiscaal voordeel genieten. Daarom ben ik van oordeel dat de premies van levenverzekeringen

van tak 23 geen belastingvoordeel moeten krijgen, maar ook niet aan de taks van 4,40 % moeten worden onderworpen»¹⁶.

Op het gebied van de groepsverzekering meldde de minister hetzelfde jaar dat met betrekking tot het belastingstelsel van een groepsverzekering van tak 23 een onderzoek werd ingesteld¹⁷. Vandaag zijn de conclusies van dit onderzoek, als het tenminste ooit werd aangevat, nog niet bekend.

In 1996 voerde de wetgever een nieuwe bepaling op het stuk van de roerende inkomsten in¹⁸. Artikel 19, § 1, 3°, b WIB 1992 bepaalt sindsdien dat interest omvat:

3° de inkomsten begrepen in kapitalen en afkoopwaarden vereffend bij leven betreffende levensverzekeringscontracten die de belastingplichtige individueel heeft gesloten, wanneer het gaat om:

- a) *hetzij contracten die een gewaarborgd rendement bepalen en waarvan, overeenkomstig de artikelen 145¹ tot 145²⁰, geen enkele premie aanleiding heeft gegeven tot een belastingvermindering voor het langetermijnsparen;*
- b) *hetzij contracten die verbonden zijn aan één of verschillende beleggingsfondsen wanneer bij hun inschrijving verbintenissen worden aangegaan die wat betreft hun duur en hun bedrag of hun rendementsvoet bepaald zijn.*

In de memorie van toelichting¹⁹ verklaarde de minister dat «de juridische aard van deze nieuwe producten er, in de huidige stand van zaken, belastingvrije financiële producten van maakt». Als we het goed voorhebben, wou de minister hoogstwaarschijnlijk verwijzen naar artikel 39 WIB 1992 dat van de belasting vrijstelt de kapitalen en afkoopwaarden die voortvloeien uit levensverzekeringscontracten die de belastingplichtige of degene van wie hij de rechthebbende is individueel heeft gesloten en waarvoor

geen fiscaal voordeel²⁰ werd toegekend²¹. A contrario aanvaardt de minister dus dat de andere dan de door artikel 19 WIB 1992 beoogde producten van tak 23 dus hun aard van levensverzekering behouden. Dat is duidelijk in tegenspraak met zijn verklaringen van 1993.

In 1999 erkende de minister, in antwoord op een nieuwe mondeling vraag, dat «zijn administratie moeilijkheden ondervindt bij de kwalificatie van tak 23. Ze komt tot de conclusie dat het spaarproducten betreft, maar juridisch betreft het verzekeringsproducten. Derhalve moet de wet worden gewijzigd die de producten van tak 23 kwalificeert. Daartoe moet een gesprek worden gevoerd met de volledige sector. Een oplossing is slechts aanvaardbaar als ze met de bank- en de verzekeringssector is besproken». Dat impliceert ontegensprekelijk dat de producten van tak 23 fiscaal als levensverzekeringsproducten worden aangemerkt.

In antwoord op twee oude (in 1999 en 2000 gestelde) parlementaire vragen²² bevestigde de minister onlangs dat de premies en bijdragen van een groepsverzekering aftrekbaar zijn, ongeacht de verzekeringstechniek waarop ze is gebaseerd. De minister verwijst naar de verantwoording van een amendement op de WAP op het gebied van de aanvullende pensioenen²³. Gelet op de verwijzing naar de verzekeringstechniek, lijdt het dus geen twijfel meer dat de fiscus de groepsverzekering van tak 23 als een levensverzekering beschouwt.

4. BELASTINGSTELSE VAN DE INDIVIDUELE LEVENSVZERKERINGEN VAN TAK 23

4.1. Tak 23 en belastingvermindering

Hiervoor hebben we gezien dat de minister in 1993 van mening was dat producten van tak 23 niet voor

belastingvermindering in aanmerking kwamen. Ondanks de latere signalen van het tegendeel, heeft de minister zich nooit duidelijk uitgesproken over de mogelijkheid om op dergelijke producten belastingvermindering toe te kennen.

In deze materie is onlangs een nieuwe evolutie opgetreden. De programmawet van 22 december 2003²⁴ heeft de jaarlijks taks op de collectieve beleggingsinstellingen, kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen gewijzigd²⁵. Sindsdien vallen, onder meer, binnen het toepassingsgebied van de taks, de verzekeringsverrichtingen die met een beleggingsfonds verbonden zijn, van tak 23²⁶.

Voor wat de collectieve beleggingsinstellingen betreft, werd, om dubbele belasting te vermijden, een zogenaamde «dakfonds»-bepaling ingevoerd²⁷. Deze bepalingen zijn op 1 januari 2004 in werking getreden. Naar aanleiding van de indiening van de aangiften op 31 maart 2004 door de belastingplichtige collectieve beleggingsinstellingen en verzekeringsondernemingen, is gebleken dat voormelde programmawet van 22 december 2003 een aantal technische onvolmaaktheden bevat die aanleiding geven tot een aantal ongerechtvaardigde discriminaties en dus bij hoogdringendheid en met terugwerkende kracht moeten worden rechtgezet²⁸. Aangezien artikel 161bis, § 5, eerste gedachtestreep van het Wetboek der successierechten enerzijds enkel de individuele levensverzekeringscontracten in tak 21 en tak 23 met gewaarborgd rendement die vrijgesteld zijn van inkomstenbelastingen beoogt en anderzijds de uitkeringen die voortvloeien uit bepaalde tak 23 levensverzekeringen onderworpen worden aan de inkomstenbelastingen als inkomsten uit pensioenen, is het logisch dat ook enkel de levensverzekeringscontracten van de tak 23²⁹ die individueel worden gesloten en die vrijgesteld zijn van inkomsten-

belastingen, worden onderworpen aan deze taks. Er anders over oordelen zou leiden tot een ongerechtvaardigde ongelijkheid.

Daarom bepaalt de programmawet van 9 juli 2004³⁰ dat «*wat betreft de verzekeringsondernemingen, de abonnementstaks verschuldigd is op het totaal bedrag op 1 januari van het aanslagjaar van de wiskundige balansprovisies en de technische provisies die betrekking hebben op de verzekeringsverrichtingen die met een beleggingsfonds verbonden zijn met uitzondering van levensverzekeringcontracten waarvan het kapitaal of de afkoopwaarde onderworpen is aan de inkomstenbelastingen of aan de taks op het langetermijnsparen*».

Sommige auteurs³¹ leiden daaruit af – en onzes inziens terecht – dat door de verzekeringen van tak 23 die onderworpen zijn aan de taks op het langetermijnsparen uit de abonnementstaks te sluiten, de wetgever impliciet verklaart dat de verzekeringen van tak 23 aan deze taks op het langetermijnsparen kunnen worden onderworpen. Aangezien alleen individuele levensverzekeringen aan deze taks kunnen worden onderworpen, betekent zulks ook dat de premies in verband met verzekeringen van tak 23 in aanmerking komen voor de belastingvermindering op het langetermijnsparen. Immers, de heffing van de taks op het langetermijnsparen impliceert dat de premie minstens in aanmerking komt voor het voordeel van de belastingvermindering.

De minister moet dit nieuwe standpunt alleen nog bevestigen.

4.2. Gelijktelling van de inkomsten van bepaalde producten van tak 23 met interest

Het staat in elk geval vast dat voor sommige contracten met interest wordt gelijkgesteld de inkomsten

begrepen in kapitalen en afkoopwaarden vereffend bij leven betreffende levensverzekeringscontracten die de belastingplichtige individueel heeft gesloten, wanneer het gaat om contracten die verbonden zijn aan één of verschillende beleggingsfondsen wanneer bij hun inschrijving verbintenissen worden aangegaan die wat betreft hun duur en hun bedrag of hun rendementsvoet bepaald zijn³². De belastbare inkomsten stemmen overeen met het verschil tussen, enerzijds de betaalde of toegekende bedragen met uitsluiting van de overeenkomstig artikel 40 WIB 1992 vrijgestelde deelnemingen in de winst, en, anderzijds, het totaal van de gestorte premies³³. Wanneer er bij de ondertekening van het contract een eenmalige premie wordt betaald, en er tijdens de duur van het contract geen enkele afkoopwaarde of ermede gelijkgesteld voorschot is uitgekeerd, kan dus gesteld worden dat er in de regel belastbare materie ontstaat zodra de door de verzekeringsonderneming aan de begunstigde toegekende sommen (deelnemingen in de winst niet inbegrepen) het bedrag van die éénmalige premie overtreffen³⁴.

Deze contracten beogen dus duidelijk contracten van tak 23 met gewaarborgd rendement. Samen met andere auteurs menen wij dat de omstandigheid dat de beheerders van het beleggingsfonds zich er moreel toe verbinden dit fonds derwijze te beheren dat een maximum prestatie wordt nagestreefd, geen gewaarborgd rendement kan uitmaken³⁵.

Het is evenwel mogelijk om aan deze gelijkstelling te ontsnappen, aangezien de interest in de volgende gevallen kan worden vrijgesteld :

a) wanneer de belastingplichtige die het contract heeft aangegaan alleen zichzelf heeft verzekerd en de voordelen van het contract bij leven bedongen zijn ten eigen gunste en het contract voorziet in het betalen bij het overlijden van een kapitaal

gelijk aan ten minste 130 %³⁶ van het totaal van de gestorte premies;

b) wanneer het contract gesloten is voor meer dan acht jaar en de kapitalen of afkoopwaarden effectief worden betaald meer dan acht jaar na het sluiten van het contract³⁷.

4.3. Toekenning van de belastingvermindering en belasting van de prestaties

Maar wat gebeurt er wanneer men aan de toepassings sfeer van artikel 19 WIB 1992 ontsnapt ? Het zou immers tegenstrijdig zijn om enerzijds aan te nemen dat tak 23 een levensverzekering is en anderzijds het voordeel van de belastingvermindering te weigeren³⁸. En een onderscheid maken tussen een individuele levensverzekering en een groepsverzekering steunt voorts op geen enkel objectief criterium.

Maar opgelet : elke medaille heeft een keerzijde. Als we ervan uitgaan dat het product van tak 23 een levensverzekeringsproduct is dat recht geeft op een fiscaal voordeel, bestaat er aanleiding om de taks op de verzekeringscontracten van 4,4 % op het premiebedrag te heffen.

Als er anderzijds geen belastingvermindering werd gevraagd, zal de prestatie ongetwijfeld worden vrijgesteld³⁹. Als op de producten van tak 23 metertijd een belastingvermindering wordt verleend, zal de prestatie aan de bijzondere aanslag van 10 % worden onderworpen⁴⁰. Uiteraard wordt deze aanslag enkel toegepast bij gebrek aan een voorafgaande heffing van de taks op het langetermijnsparen⁴¹.

4.4. Periodieke uitbetalingen

Bij periodieke uitbetalingen moet de juridische aard van deze betalingen worden geanalyseerd om het

toepasselijk belastingstelsel te kunnen vaststellen.

Als deze uitbetalingen als elkaar opvolgende gedeeltelijke afkopen kunnen worden aangemerkt, zijn ze niet aan de roerende voorheffing onderworpen.

Volgens Paul VAN EESBEECK⁴² is dergelijke kwalificatie als elkaar opvolgende gedeeltelijke afkopen evenwel niet evident, vooral wanneer het een automatische uitbetaling betreft. Het K.B. Leven bepaalt immers dat de afkoop moet worden aangevraagd met een door de verzekeringnemer gedateerd en ondertekend schrijven⁴³. Bij automatische uitbetaling zijn deze wettelijke formaliteiten niet vervuld.

De niet-naleving van de wettelijke formaliteiten houdt het gevaar in dat de uitbetalingen tot rente worden geherkwalificeerd. Met andere woorden, dat de in dergelijke renten begrepen inkomsten als roerende inkomsten worden belast⁴⁴. Dan moet de belastbare grondslag worden bepaald. Indien de renten zijn aangelegd tegen storting met afstand van het kapitaal, is het belastbaar bedrag ervan beperkt tot 3 % van dat kapitaal, of 3 % van de enige premie. Maar bij producten van tak 23 met periodieke uitbetalingen is er geen volledige afstand van het kapitaal, want bij overlijden of bij het bereiken van de gestelde leeftijd keert de verzekeraar de nog bestaande reserves als kapitaal aan de begunstigden uit.

Paul VAN EESBEECK stelt voor de belastbare grondslag te bepalen volgens de beheerstechniek die eigen is aan tak 23⁴⁵. De gestorte enige premie wordt door de verzekeraar in eenheden omgezet, op basis van de waarde van de eenheid bij de betaling van de premie. Bij iedere periodieke uitbetaling verkoopt de verzekeraar eenheden en zet ze om in geld, op basis van de waarde van de eenheid bij de uitbetaling. Het belastbaar bedrag stemt dan overeen met het aantal

verkochte eenheden, vermenigvuldigd met het positieve verschil tussen de waarde van de eenheid op datum van de periodieke uitbetaling en de waarde van de eenheid op datum van de storting van de premie.

Het aldus bekomen bedrag wordt vervolgens aan een roerende voorheffing van 15 % onderworpen.

5. BELASTINGSTELSEL VAN DE GROEPSVERZEKERINGEN VAN TAK 23

5.1. Aftrek van de werkgeversbijdragen

De aftrekvoorwaarden inzake groepsverzekeringspremies zijn opgenomen in de artikelen 52 en 59 WIB 1992, alsook in artikel 35, § 1 KB/WIB 1992.

In deze teksten wordt steeds gewag gemaakt van werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood. Bijdragen gestort in het kader van een groepsverzekering van tak 23 zijn wel degelijk werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen vroegtijdige dood en voldoen in principe aan de gestelde voorwaarden ⁴⁶.

Waar de administratie altijd mee in de knoop heeft gezeten in deze materie, is de naleving van de 80 %-regel. Claude DEVOET meent dat deze materie niet problematisch is, want het betreft een kwestie die zich evenzeer voor een pensioenfonds ⁴⁷ stelt en op dat niveau heeft ze een pragmatische oplossing gekregen ⁴⁸.

Bij toezeggingen van het vaste type is het probleem onbestaande : de door het verzekeringsreglement voorziene globale maximumprestatie mag gewoonweg de grens van 80 % niet te boven gaan. Maar bijna net zo goed is dat deze berekening voor tak 23 zelfs eenvoudiger is,

omdat er, zoals dat bij tak 21, geen winstdeelnemingen zijn waarover steeds enige onzekerheid bestaat ⁴⁹. Er kan immers pas achteraf worden uitgemaakt of de grens van 80 % al dan niet werd overschreden ⁵⁰.

Bij toezeggingen van het vaste type, sluit tak 23 aan bij de problematiek van de pensioenfondsen. Immers, de verzekeringsmaatschappij doet geen enkele toezegging over het niveau dat de door de betaalde bijdragen gefinancierde pensioenprestaties zullen bereiken ⁵¹. Maar dat rendement kan worden gewaarborgd als het wordt gedekt bij een daartoe in de Europese Unie erkende onderneming en als de kosten ervan ten laste van het beleggingsfonds zijn.

Voor wat de pensioenfondsen betreft, heeft de administratie een eenvoudige en forfaitaire oplossing uitgewerkt. Deze oplossing bestaat er bijvoorbeeld in dat wordt aangenomen dat een bijdrage van 1 % van de brutobezoldiging voor een pensioenverzekering forfaitair overeenstemt met een pensioenkapitaal gelijk aan 2,5 % van de laatste normale brutobezoldiging ⁵².

Als het probleem voor de pensioenfondsen kan worden opgelost, bestaat er geen reden om tak 23 uit te sluiten wegens een simpel controleprobleem.

In antwoord op twee recente parlementaire vragen heeft de Minister van Financiën trouwens officieel erkend dat een groepsverzekering ook op de verzekeringstechniek van de producten van tak 23 kan steunen ⁵³.

5.2. Belastingvermindering voor persoonlijke bijdragen voor groepsverzekeringen

De voorwaarden voor het verkrijgen van een belastingvermindering op de persoonlijke bijdragen van een groepsverzekering zijn dezelfde als

de voorwaarden voor de aftrek van de werkgeversbijdragen. Als deze voorwaarden zijn vervuld, kan de belastingvermindering derhalve worden verkregen.

5.3. Belasting van de prestaties

Prestaties afkomstig van verzekeringsproducten van groep 23 zijn duidelijk belastbaar als pensioenen ⁵⁴. Als ze bij overlijden, bij de pensioenering of op de leeftijd van 60 jaar worden betaald, zijn ze afzonderlijk belastbaar tegen de aanslagvoet van 16,5 % of tegen de aanslagvoet van 10 % ⁵⁵.

Bij het opnemen van een voorschot of de inpandgeving van de groepsverzekering voor het waarborgen of het wedersamenstellen van een hypothecair krediet, wordt op de eerste schijf van 50 000 EUR gebruik gemaakt van het stelsel van de fictieve rente ⁵⁶.

5.4. Taks op de verzekeringscontracten

Aangezien het groepsverzekeringspremies betreft, zijn zowel de persoonlijke als de werkgeversbijdragen onderworpen aan de taks op de verzekeringscontracten van 4,4 % ⁵⁷.

Noten

¹ P. GLINEUR, 'Les fragiles fondateurs du régime fiscal exorbitant des assurances-vie de la branche 23', *C.F.P.* 98/3, 21.

² Bij gebruikmaking van zogenaamde «neutrale» eenheden, blijft, bij gebrek aan nieuwe inbrengen en uitkeringen, het aantal eenheden ongewijzigd; de nieuwe inbrengen en uitkeringen komen tot uiting door simultane vermeerderingen of verminderingen van eenheden van het beleggingsfonds. Wanneer een beroep wordt gedaan op zogenaamde «techni-

- sche» eenheden, verhoogt het aantal eenheden op basis van de kapitalisatie van de eenheden die het fonds vormen; deze kapitalisatie is fictief, met name zonder werkelijk verband met de inkomsten van de waarden die de technische eenheden vertegenwoordigen. In België beperkt de praktijk zich tot neutrale eenheden.
- ³ P. GLINEUR, *o.c.*, 23.
- ⁴ Uitstaprecht genoemd.
- ⁵ Per jaar, per kwartaal of per maand.
- ⁶ P. VAN EESBEECK, 'Paiements périodiques : des rachats partiels non taxés ou des rentes taxées?', *Life & Benefits*, nr. 56, februari 2003.
- ⁷ Voorheen CDV.
- ⁸ *B.S.* 14 november 2003.
- ⁹ Dit K.B. vervangt het K.B. van 17 december 1992.
- ¹⁰ Zie verslag aan de Koning van het K.B. Leven, *B.S.* 14 november 2003, 55213.
- ¹¹ Art. 64, § 3 K.B. Leven.
- ¹² Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, *B.S.* 15 mei 2003, artikel 24.
- ¹³ Art. 64, § 5 K.B. Leven.
- ¹⁴ Art. 70 K.B. Leven.
- ¹⁵ P. GLINEUR, *o.c.*, 23 en 24.
- ¹⁶ Mondelinge vraag nr. 43895 van volksvertegenwoordiger PLATTEAU, Kamer, Beknopt verslag, 11 maart 1993.
- ¹⁷ *Parl.Vr. en Antw.*, Senaat, nr. 88, 28 december 1993 – Vraag nr. 427 HATRY, 22 november 1993.
- ¹⁸ Wet van 20 maart 1996, *B.S.* 7 mei 1996.
- ¹⁹ *Parl.St.* Kamer, zitting 1995-1996, nr. 312/1.
- ²⁰ Vrijstelling of belastingvermindering.
- ²¹ P. GLINEUR, 'Les effets en droit fiscal d'une éventuelle disqualification du contrat d'assurance vie', in *Les nouveaux produits d'assurance vie*, Academia Bruylant, 2000, 147.
- ²² *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, zitting 2002-2003, nr. 153, 27 januari 2003 – Vraag nr. 77 VAN WEDDINGEN, 13 oktober 1999 en Vraag nr. 258 GOUTRY, 7 maart 2000.
- ²³ *Parl.St.* Kamer, zitting 2002-2003, amendement nr. 79-8 nr. 1340/007, 112.
- ²⁴ *B.S.* 22 december 2003.
- ²⁵ Ook abonnementstaks genoemd. Deze taks is ingeschreven in Boek IIbis van het Wetboek der successierechten.
- ²⁶ Art. 161bis, § 5, 2de gedachte-streep W. Succ.
- ²⁷ Art. 161bis, § 3 W. Succ.
- ²⁸ *Parl.St.* Kamer, gewone zitting 2003-2004, nr. 1138/01.
- ²⁹ Groepsverzekering en vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen bijvoorbeeld.
- ³⁰ *B.S.* 15 juli 2004.
- ³¹ L. VEREYCKEN EN P. VAN EESBEECK, 'Opheffing van discriminaties tegenover verzekeraars', *Fiscoloog* nr. 942, 25 juni 2004.
- ³² Art. 19, § 1, 3°, b WIB 1992.
- ³³ Art. 19, § 4 WIB 1992.
- ³⁴ Com.IB 1992, nr. 19/44.
- ³⁵ M. ELOY, 'La fiscalité de la branche 23', *R.G.F.*, 2000, nr. 8/9, 234 en S. DOUENIAS, 'Commentaires de la loi fiscale du 20 mars 1996', *R.G.F.*, 1996, nr. 6, 269.
- ³⁶ Dit percentage van 130 % volgt in feite uit een compromis. Enerzijds zijn de verzekeraars beperkt in het rendement dat ze kunnen toestaan en wanneer het contract anderzijds in een dekking bij overlijden van ten minste 130 % van het totaalbedrag van de gestorte premies voorziet, wordt het rendement zodanig afgetopt dat dit soort contract niet interessanter is dan een gewoon kapitalisatie-product; *Parl.St.* Kamer, gewone zitting 1992-1993, nr. 1072/8, 75.
- ³⁷ Art. 21, 9° WIB1992.
- ³⁸ M. ELOY, *o.c.*, 233.
- ³⁹ Toepassing van artikel 39, §2, 2° WIB 1992.
- ⁴⁰ Toepassing van artikel 171, 2°, d WIB1992.
- ⁴¹ Art. 184 tot 187/6 Wetboek van de met het zegelrecht gelijkgestelde belastingen.
- ⁴² P. VAN EESBEECK, 'Branche 23. Des paiements périodiques : des rachats partiels non taxés ou des rentes taxées', *Life & Benefits*, nr. 56, februari 2003, 4.
- ⁴³ Art. 16, §2 K.B. Leven.
- ⁴⁴ In toepassing van art. 17 WIB 1992.
- ⁴⁵ P. VAN EESBEECK, *o.c.*, 6.
- ⁴⁶ Onder meer de voorwaarden inzake de storting aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming en inzake de storting ter uitvoering van een groepsverzekeringsreglement dat beantwoordt aan de voorwaarden gesteld bij de regelgeving betreffende de controle op de verzekeringen. Voor deze laatste voorwaarde volstaat het dat de verzekeringsonderneming erkend is om tak 23 uit te oefenen en ze de controlereglementering naleeft, hetgeen doorgaans het geval is.
- ⁴⁷ Of «private voorzorginstelling» volgens de nieuwe terminologie.
- ⁴⁸ Zie C. DEVOET, «La fiscalité de l'assurance de groupe en branche 23 : où est le problème?», *Bulletin des Assurances*, 2001, nr. 337, 620.
- ⁴⁹ C. DEVOET, *o.c.*, 621.
- ⁵⁰ In circulaire nr. Ci.RH. 243/376.395 van 4 februari 1997 (*Bull.Bel.* nr. 659) wordt dit probleem praktisch opgelost door het aandeel van de in de loop van het contract toegekende winstdeelnemingen op 20 % te ramen.
- ⁵¹ Artikel 64 K.B. Leven laat de verzekeringsonderneming niet toe zelf de waarde noch het rendement van de eenheden van het beleggingsfonds te waarborgen. De waarborg is slechts mogelijk via een externe dekking. Merk wel op dat de WAP voor loontrekkers thans wel in een gewaarborgd rendement voorziet.
- ⁵² Hypothese van een stelsel van toezegging van het type vaste bijdragen met een indexering van 2 % van de uitgestelde rente en overdraagbaarheid tegen 80 %; zie circulaire nr. Ci.RH. 243/376.395 van 4 februari 1997, *Bull.Bel.* nr. 659, 555.
- ⁵³ *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, zitting 2002-2003, nr. 153, 27 januari 2003 – Vraag nr. 77 VAN WEDDINGEN, 13 oktober 1999 en Vraag nr. 258 GOUTRY, 7 maart 2000.
- ⁵⁴ Toepassing van artikel 34, §1, 2° WIB 1992.
- ⁵⁵ Zie art. 171 WIB 1992.
- ⁵⁶ Zie art. 169 WIB 1992.